



13 iulie 2013

74-2 nr. 426

## AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii învățământului  
nr.547-XIII din 21 iulie 1995

( nr. 313 din 08.07.2013 )

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele.

### ***I. Constatări generale:***

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform Notei informative, elaborarea proiectului de lege supus avizării, are drept scop implementarea obiectivelor asumate de către Republica Moldova în urma aderării la Procesul de la Bologna (mai 2005).

Prin proiectul dat se propune instituirea ciclului III al învățământului superior – studii superioare de doctorat, și crearea Agenției Naționale de Asigurare a Calității.

Atragem atenție la denumirea Agenției, care este diferit utilizată în nota informativă a proiectului și în conținutul propriu-zis al acestuia. Astfel, observăm necesitatea revizuirii denumirii Agenției.

### ***II. Observații de conținut și a respectării procedurilor tehnicii legislative:***

- La art.I

1. La pct.3, art.30:

- la alin.(1) - (3) este stipulat despre „școlile doctorale” în care se organizează programele de studii superioare de doctorat. Aceste școli doctorale fiind structuri organizatorice și administrative constituite de instituțiile organizatoare de programe de studii de doctorat într-un domeniu, tematică disciplinară sau interdisciplinară. La alin.(3) este stabilit că, școlile doctorale gestionează bugetele alocate programelor de doctorat și sunt evaluate extern periodic în vederea

asigurării calității conform prevederilor legale. Ulterior, la alin.(6) – (7) se indică despre instituțiile de învățământ superior și a celor din sfera de cercetare și inovare. Astfel, atragem atenție că prevederile date urmează a fi revăzute, respectându-se condițiile preciziei și clarității, pentru a nu crea interpretări diferite.

- la alin.(10) este indicat că, planul de înmatriculare la studii superioare de doctorat în baza finanțării de la buget se aprobă de Guvern. Menționăm că este necesar de a concretiza expres de la care buget va fi finanțarea. Totodată, menționăm că proiectul de lege nu conține reglementări referitor la persoanele care își fac studiile contra plată, din contul propriu sau din contul organizațiilor de drept privat și organizațiilor obștești, precum și a cetățenilor străini.

## 2. La pct.5 art.37:

- în textul alin.(3) este indicat că denumirea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional se va denumi în continuare – Agenție. Astfel, observăm că în textul proiectului de lege această regulă nu se respectă (a vedea, drept exemplu, art.37<sup>1</sup> alin.(4), art.37<sup>2</sup> alin.(11), alin.37<sup>3</sup> alin.(3) – (4), art.37<sup>4</sup> alin.(1) – (10)).

## 3. La pct.6 art.37<sup>1</sup>:

- la alin.(3), textul se va redacta conform limbajului juridic al actului legislativ. Atragem atenție la sintagma „așa cum sînt ele”.

- la art.37<sup>1</sup> alin.(4) și art.37<sup>4</sup> alin.(2) lit.k), sintagma „(EQAR – <http://eqar.eu/>)” se va exclude, deoarece conform practicii legislative, astfel de informație nu se indică în actul legislativ.

## 4. La art.37<sup>2</sup>:

- la alin.(4), în vederea respectării prevederii de la lit.e) art.19 din Legea nr.780/2001, conform căreia terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative, sintagma „ciclul I, studii superioare de licență” se va substitui prin sintagma „ciclul I - studii superioare de licență” (a vedea art.26, în vigoare, din Legea învățământului, precum și prevederea de la alin.(5) al art. 37<sup>2</sup> din proiect).

- la alin.(8), sintagma „cel puțin o dată la cinci ani” creează interpretări diferite și în viziunea noastră conține elemente de coruptibilitate. Întru respectarea condiției preciziei și clarității actului legislativ este necesar de a stabili expres termenul de reacreditare a instituțiilor de învățământ superior și a programelor de studii.

5. Atragem atenție la sintagma „conform metodologiilor elaborate de Agenție” de la art.37<sup>3</sup> alin.(3) și sintagma „elaborează și face publică propria metodologie” de la art.37<sup>4</sup> alin.(2) lit.b). Considerăm necesar de a concretiza la atribuțiile Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, dreptul de a elabora propria metodologie, sau a unui șir de metodologii.

## 6. La art.37<sup>4</sup>:

- la alin.(1), este necesar de a concretiza față de cine este responsabilă, în subordinea cui se află Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional. În acest context, la lit.h) al alin.(2) este necesar de a indica expres la care autoritate va fi prezentat raportul cu privire la activitatea anuală a Agenției și unde va fi publicat acesta.

- la alin.(2) lit.g), în vederea respectării normelor gramaticale, sintagma „îi implică” se va substitui prin sintagma „îl implică”.

- la alin.(4) lit.b) al aceluiași articol, în vederea respectării condițiilor legalității și preciziei este necesar de a indica expres câte subdiviziuni poate constitui Agenția, deoarece sintagma „cel puțin 3 subdiviziuni” creează interpretări diferite. De asemenea, atragem atenție și la norma de la lit.c), unde este necesar de a stabili expres de către cine sunt elaborate și aprobate regulamentele proprii de organizare și funcționare ale comisiilor de specialități.

- la alin.(6) este necesar de a revedea textul din punct de vedere redacțional. Atragem atenție la textul „nu pot deține vreo funcție de demnitate publică sau de rector”. Regimul general al funcției de demnitate publică, statutul juridic al persoanei care ocupă această funcție, precum și alte raporturi ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică este reglementat de Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Persoanele cu funcții de demnitate publică, cărora li se aplică prevederile legii sus-nominalizate sunt specificate în anexa, parte integrantă a acestei legi.

Considerăm că textul alin.(6), urmează a fi revăzut și prin prisma prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care reglementează regimul general al funcției publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici și autoritățile publice, specificate la anexa nr.1 din această lege.

- la alin.(7), menționăm că nu este clară sintagma „pentru un mandat de 4 ani, reales o singură dată” în coroborare cu prevederile alin.(9) al aceluiași articol.

-la alin.(10), la finele textului, sintagma „și se înaintează Guvernului spre aprobare” se va substitui prin sintagma „și se aprobă de către Guvern”.

Menționăm că, întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, odată cu constituirea prin prezentul proiect de lege a unei autorități noi – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, este necesar de a prevedea expres în proiectul de lege atribuțiile de bază ale conducerii executive, precum și mărimea concretă a taxelor și plăților percepute pentru procedurile de evaluare.

## 7. Pornind de la regulile de structurare și sistematizare și reieșind din prevederile art.32 din Legea nr.780/2001, considerăm oportun de a structura dispozițiile art. 37<sup>4</sup> în câteva articole separate.

*În cazul acceptării acestei propuneri, va fi necesar de a revedea întreg textul proiectului, în vederea numerotării articolelor.*

8. Totodată, în vederea respectării condițiilor preciziei și a clarității actului legislativ, cu referire la denumirea Agenției, se cere a fi concretizat expres ce se are în vedere prin sintagma „învățământul profesional”, reieșind din prevederile art.12 din Legea învățământului nr.547/1995, care stabilește structura sistemului de învățământ organizat pe niveluri și trepte. Menționăm că noțiunea de „învățământ profesional” nu este utilizată în Legea învățământului, și prin urmare, apar diferite interpretări.

9. Norma de la lit.a) alin.(2) al art.37<sup>4</sup> stabilește că, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional realizează politicile statului în domeniul calității învățământului secundar profesional, mediu de specialitate, superior și formare continuă. La lit.d) al aceluiași alineat este indicat că, Agenția evaluează, pe bază de contract, instituțiile ofertante de programe de formare profesională, precum și programele acestora în vederea autorizării provizorii de funcționare, acreditării și reacreditării în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate, superior și formare continuă.

Pornind de la prevederile de mai sus și ale art.II alin.(1) lit.a) și b) din proiect, prin care se propune abrogarea Legii nr.1257/1997 și Legii nr.423/1999, care reglementează procesul de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățământ statale și private, de toate nivelurile, din Republica Moldova, precum și din prevederile art.12 din Legea învățământului nr.547/1995, apare întrebarea de către cine vor fi evaluate celelalte instituții de învățământ din sistemul de învățământ: din învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul secundar (învățământul secundar general: învățământul gimnazial și învățământul liceal).

Menționăm că, proiectul supus avizării, inclusiv nota informativă, nu explică acest fapt.

10. La pct.7 se propune excluderea lit.g) din art.40 alin.(1) din Legea învățământului. Este de menționat că lit.g) stabilește competența autorităților publice de a încheia cu alte state acorduri de colaborare privind învățământul și nostrificarea actelor naționale de studii. Lit.f) stabilește competența de a acorda licențe pentru activitatea instituțiilor de învățământ de toate nivelurile, treptele și formele de instruire (cu excepția celor bugetare). Astfel, reieșind din prevederile proiectului de lege supus avizării constatăm că s-a produs o eroare referitor la indicarea lit.g), care urmează a fi substituită prin lit.f).

- La art.II

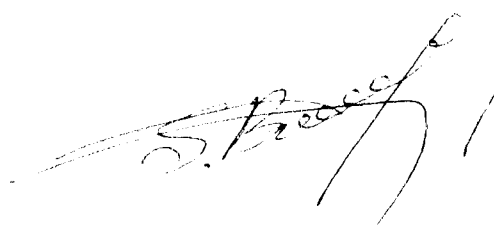
11. La alin.(1) la finele textului de la lit.a) și lit.b) sintagma „cu modificările ulterioare” se va exclude.

12. La alin.(2) lit.a) sintagma „va aproba” se va substitui printr-o altă expresie juridică, specifică limbajului actelor legislative, ca exemplu: „va institui”.

La lit.b) al aceluiași alineat, textul urmează a fi redactat, reieșind din prevederile proiectului de lege supus avizării (a vedea art.37<sup>4</sup> alin.(1)), prin care se

instituie Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional. Astfel, Guvernul în vederea organizării executării actului legislativ, are obligația de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării. Prin urmare, se va indica expres că, Guvernul va aproba regulamentul de organizare și funcționare a Agenției.

În concluzie, menționăm că textul proiectului de lege, urmează a fi revăzut, luându-se în considerare propunerile, precum și obiecțiile expuse din punct de vedere redacțional și ale tehnicii legislative. Referitor la oportunitatea adoptării proiectului legii, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.



**Șef Direcție  
Ion CREANGĂ**

*Ex. S.Cojocari,  
tel. 268-175*